

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce: **J. Š.**, nar. x, bytem x, proti žalovanému **Ministerstvo práce a sociálních věcí** se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2013, č. j. MPSV-UM/19942/13/4S-SČK, sp. zn. SZ/2189/2013/9S-SČK, o zvýšení příspěvku na péči,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 6. 9. 2013, která byla postoupena Krajskému soudu v Praze jako soudu věcně a místně příslušnému dne 17. 10. 2013, se žalobce domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Příbrami (dále jen „orgán prvního stupně“), ze dne 30. 10. 2012, č. j. 9723/2012/MBO, jímž byl žalobci zamítnut návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči, kdy byl žalobci ponechán příspěvek ve výši 800,- Kč měsíčně.

Žalobce spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že žalovaný nesprávně tvrdí (na základě posudků posudkového lékaře), že žalobce splňuje toliko podmínky pro přiznání příspěvku na péči v I. stupni (lehká závislost), tj. že potřebuje každodenní pomoc nebo dohled jen při 3 základních životních potřebách. Podle žalobce posudkoví lékaři nepřihlédli k závažnosti jeho zdravotního stavu, nezhodnotili jeho kognitivní a duševní schopnosti ve vztahu k možnosti vykonávat denní aktivity. Žalobce trpí od narození těžkým funkčním neurologickým deficitem, k němuž se přidružují potíže psychické a metabolické, které omezují jeho schopnosti při běžných činnostech, a proto vyžaduje trvalou péči jiné fyzické osoby. Žalobce má za to, že vedle kategorií „stravování“, „osobní aktivity“ a „péče

o domácnost“ (které ve svých posudcích posudkoví lékaři zohlednili a žalobce s jejich závěry souhlasí), nezvládá ještě kategorii „orientace“ (vzhledem k problémům s krátkodobou pamětí), kategorii „komunikace“ (vzhledem k neschopnosti zvládnout písemný projev při potížích s jemnou motorikou - dle lékařské zprávy MUDr. O.), kategorii „oblékání a obouvání“ (vzhledem k neschopnosti se samostatně oblékat a obouvat či svlékat a zouvat opět v souvislosti s jemnou motorikou dle lékařské zprávy MUDr. O., spolu s nutností trvalého a zvýšeného dohledu dle lékařské zprávy MUDr. F.), kategorii „tělesná hygiena“ (vzhledem k tomu, že nezvládá samostatné mytí jednotlivých částí těla a osušení dle lékařské zprávy MUDr. O. při problémech s jemnou a hrubou motorikou a nutnosti trvalého a zvýšeného dohledu dle lékařské zprávy MUDr. F.) a kategorii „péče o zdraví“ (vzhledem ke středně těžkému postižení kognitivních funkcí vyžadujících pravidelný dohled dle lékařské zprávy MUDr. F.). K meritu věci uvádí, že při jeho trvalém postižení dochází k omezení schopnosti zvládat základní životní potřeby ve větším rozsahu a vyšším stupni závislosti, navíc se přidružily psychické a metabolické potíže. Podle jeho názoru lékaři z oboru posudkový lékař nedostatečně zjistili skutkový stav a jeho posudek tak není objektivní ani přesvědčivý. Z výše uvedených důvodů navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě zrekapituloval průběh řízení. K posudkům posudkové komise MPSV (celkem 3), které se staly podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí, pak uvedl, že byly prověřeny všechny skutečnosti významné pro posudkový závěr a bylo přihlédnuto ke všem lékařským nálezům i k sociálnímu šetření. Posudky tak splňují požadavky na úplnost, přesvědčivost a celistvost a mohly být rozhodujícími důkazy pro rozhodnutí o návrhu žalobce. Pokud vznikly rozpory mezi závěry sociálního šetření a závěry posudkových lékařů, pak rozdíly v hodnocení jsou častým jevem, který způsobuje hodnocení odehrávající se v podstatě na odlišném základě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, sp. zn. 6 Ads 116/2011). Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Žalobce v replice na vyjádření žalovaného konstatoval, že ve chvíli, kdy je doma sám, dochází k častým úrazům (lehčího rázu), resp. žalobce má používat chodítko, avšak při jeho užití si je sám nebezpečný. Podle žalobce se jeho zdravotní stav rapidně zhoršuje. S ohledem na uvedené setrval na svém návrhu a požádal o nařízení jednání.

Při soudním jednání žalobce konstatoval problémy s pamětí, a proto požádal, aby za něj jednala přítomná manželka. Manželka pak uvedla, že podle jejího názoru žalovaný pochybil již tím, že nevzal v úvahu závěry sociálního šetření v místě bydliště, kdy byly zjištěny určité okolnosti, avšak k těmto otázkám zaujali posudkoví lékaři zcela odlišný postoj. Podle jejího názoru pohled posudkového lékaře „od stolu“ není odpovídající vhodnému závěru při zhodnocení schopnosti žalobce např. při jeho osobní hygieně. V této souvislosti dodala, že je třeba znát chování žalobce coby osoby postižené obrnou, jak reaguje např. při mytí hlavy, kdy při zvednutí rukou upadne a způsobí si další zranění. V této souvislosti konstatovala, že nutnost dohlížet na žalobce při koupeli je nutná, neboť i přes tento dohled má po koupeli na svém těle další modřiny. Manželka žalobce rovněž poukázala na problémy žalobce s úchopem předmětů a dodala, že tyto problémy jsou rovněž značné (i při stravování), kdy po nakrájení stravy žalobce nechtíc rozbije nádobí, při tom se nejedná o ojedinělou okolnost. Manželka žalobce již léta pracuje jako zdravotní sestra, a velmi ráda by se dočkala toho, aby mohla svou profesi vykonávat v klidu, tj. aby mohla žalobce svěřit osobám, které by na něj dohlížely, aby se o jeho zdraví neobávala.

Žalobce závěrem k přednesenému dodal, že je třeba pouze přihlédnout k jeho zdravotnímu stavu, aby byl také konečně finančně schopen si péči zajistit.

Pověřená pracovnice žalovaného v závěrečném přednesu uvedla, že zdravotní stav žalobce byl posudkovými lékaři posuzován celkem 3x v průběhu řízení, při jednání se PK MPSV opakovaně vyjadřovala k námitkám žalobce, přihlédla ke všem lékařským zprávám (i ke zprávám předloženým v průběhu řízení) a dospěla k závěru shodnému jako posudkový lékař OSSZ, podle něhož zdravotní stav žalobce vyžaduje pomoc pouze při třech základních životních potřebách. S ohledem na uvedené navrhla zamítnutí žaloby, práva na náhradu nákladů řízení se výslovně vzdala.

Krajský soud v Praze ze správního spisu zjistil následující skutečnosti:

Orgán prvního stupně dne 30. 10. 2012 zamítl žalobcův návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči a ponechal mu příspěvek ve výši 800,- Kč měsíčně. Orgán prvního stupně vycházel ze závěru posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Mladá Boleslav (dále jen „OSSZ“) ze dne 28. 8. 2012, podle něhož žalobce splňuje podmínky § 4 odst. 1, § 8, § 9, § 11, § 13 a § 14 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), neboť se jedná o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. – lehká závislost.

Proti rozhodnutí orgánu prvního stupně podal žalobce včas odvolání, v němž namítal, že nezvládá nebo zvládá pouze s pomocí celkem 8 základních životních potřeb, tj. včetně 3 potřeb přiznaných OSSZ.

Vzhledem k tomu, že orgán prvního stupně odvolání nevyhověl, postoupil věc žalovanému, který nejprve přerušil řízení za účelem vypracování lékařského posudku. Dne 5. 2. 2013 vydala posudková komise MPSV posudek, ve kterém uznala jako nezvládanou potřebu „stravování“, „osobní aktivity“ a „péči o domácnost“. Proti závěru posudkové komise uplatnil žalobce námitky, v nichž odkázal na lékařskou zprávu MUDr. F. s tím, že k ní nebylo přihlédnuto. Současně doložil další lékařské zprávy.

Žalovaný opět přerušil řízení za účelem vypracování nového posudku. Dne 3. 4. 2013 vydala posudková komise MPSV posudek, ve kterém potvrdila závěr OSSZ i závěr předchozího posudku MPSV ze dne 5. 2. 2013, včetně tabulky hodnocení.

Na to žalobce jako účastník řízení využil svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a uvedl, že nesouhlasí se závěrem MPSV, že je schopen si sám ohřát jídlo, že zvládne tělesnou hygienu, péči o domácnost, a že je schopen sám se obout a obléknout. S ohledem na uvedené požádal o srovnávací posudek.

Posudková komise MPSV na svém zasedání 11. 7. 2013 znovu posoudila zdravotní stav žalobce, za účasti lékařů z oboru neurologie a psychiatrie a na podkladě všech předložených lékařských zpráv a zdravotnické dokumentace praktické lékařky MUDr. O., potvrdila předchozí závěr, že posudkový závěr OSSZ byl správný. Posudková komise MPSV Mezi neshledala mezi doloženými lékařskými nálezy rozpory. Koonstatovala a žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí převzal závěr, že u žalobce bylo shledáno jako dominující neurologické postižení (vrozená porucha vývoje centrální nervové soustavy), kdy na končetinách nebylo zjištěno oslabení hrubé síly, na horních končetinách pak byla pasivní a aktivní hybnost lehce omezena, byla snížena jemná motorika, byl obtížnější úchop drobných předmětů, avšak úchopová schopnost rukou byla zachována. Chůze byla bez opory nekoordinovaná, byla zjištěna výrazná nejistota v otočkách. Žalobce běžné opěrné pomůcky

nezvládá pro poruchu koordinace (zakopává o ně), a proto je nepoužívá. Základní písemný projev zvládne, dokáže se svlékat a oblékat bez pomoci druhé osoby (dokáže si rozepnout a zapnout i košilové knoflíčky, při manipulaci s oděvem stojí stabilní, předklon až k zemi). Podle posudku MPSV vzhledem k nekoordinované chůzi a špatné artikulaci může mít problémy při vykonávání aktivit obvyklých věku a prostředí, ale nejedná se o poruchu řeči. Pro dalekozrakost může mít problémy při porcování a servírování jídla, může mít problémy při péči o domácnost (obstarávání nákupu, vaření jídla, vykonávání běžných domácích prací). Žalobce je orientován místem, časem i osobou, k námitkám v odvolání, posudková komise MPSV konstatovala, že občasný problém v orientaci není posudkově rozhodný, protože zařizování osobních záležitostí spadá do jiné životní potřeby, která byla uznána jako nezvládaná. Žalobce je schopen základní komunikace (vychodil 9 tříd základní školy, vyučil se zahradníkem), je schopen i písemné komunikace (manželce udělil písemnou plnou moc) a písemná komunikace není každodenní činností. Oblékání při zvolení vhodného oblečení, jakož i obutí je schopen. Při jednání PK MPSV se sám oblékl, zul i obul, zavazování tkaniček a zapínání knoflíků se již nehodnotí. Tělesná hygiena s občasnou dopomocí (dosušení po sprše dle sociálního šetření) není každodenní nutností, žalobce je schopen mytí a osušení jednotlivých částí těla v rámci celkové hygieny. Posudkově rozhodné tak není místo provádění hygieny ani technický způsob provedení (nehodnotí se již vstup a výstup z vany). Péče o zdraví – žalobce nemá závažné smyslové postižení, duševní myšlení je souvislé, léky si bere sám, což bylo dokladováno již při sociálním šetření. Posudkový lékař MPSV tak potvrdil závěr OSSZ. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný převzal závěry posudkové komise MPSV.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

K argumentaci žalobce, která směřuje k tomu, že žalovaný nesprávně posoudil jeho schopnosti orientace, komunikace, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a péče o zdraví, soud úvodem poznamenává, že není jeho úkolem přezkoumávat věcnou správnost závěrů posudkové komise – ostatně k tomu nemá ani potřebnou kvalifikaci. To však neznamená, že tyto závěry bez dalšího převezme. Aby bylo žalobou napadené rozhodnutí odvolacího orgánu (které je postaveno právě na základě stanoviska posudkové komise) přezkoumatelné, je nezbytné, aby byl posudek objektivní, vypovídající a reagující přesvědčivě na námitky uvedené v odvolání. Uvedené nároky posudek posudkové komise MPSV v projednávaném případě podle názoru soudu splňuje.

Pokud jde o zhodnocení zvládání potřeby orientace, komunikace, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a péče o zdraví, pak soud konstatuje, že posudky posudkové komise se námitkami žalobce řádně zabývaly a přesvědčivě se s nimi vypořádaly, zejména vyloučily větší rozsah a vyšší stupeň závislosti, jak vyplývá z popisu schopností žalobce v posudku posudkové komise MPSV.

Soud rovněž nesouhlasí s tvrzením žalobce, že nebyl zohledněn výsledek sociálního šetření a upozorňuje, že výše citovaná zjištění ze sociálního šetření zcela korespondují s posudkovými zhodnoceními posudkové komise MPSV a třetí posudek MPSV pak na citovaná zjištění ze sociálního šetření dokonce přímo odkazuje. Argumentuje-li žalobce nezvládáním potřeby orientace, pak soud konstatuje, že žalovaný zcela správně odkázal na posudek MPSV, podle něhož občasný problém v orientaci není posudkově rozhodný, neboť

zařizování osobních záležitostí spadá do jiné životní potřeby, která byla uznána jako nezvládaná. Rovněž otázku komunikace s ohledem na dosažené vzdělání žalobce a jeho současné schopnosti, doložené např. udělením písemné plné moci manželce (ač udělení plné moci manželce nelze označit jako každodenní činnost žalobce) správně posoudil. Při posuzování otázky pomoci při oblékání a obouvání pak správně konstatoval schopnost žalobce prokázanou při jednání posudkové komise, to vše v souvislosti s možností užití bezproblémových oděvů a obuvi. Při hodnocení otázky tělesné hygieny žalovaný z posudku posudkové komise MPSV rovněž zcela správně konstatoval, že v této otázce vycházel právě ze zjištění při sociálním šetření, když nepovažoval za rozhodné jak místo provádění hygieny, tak technický způsob provedení. Pokud se týká otázky péče o zdraví, pak žalovaný i v této otázce odkázal zcela správně na závěr sociálního šetření a konstatoval, že žalobce si bere léky sám. Z výše uvedených důvodů soud uzavírá, že se žalovaný (stejně jako posudková komise MPSV) všemi žalobcem naznačenými otázkami v napadeném rozhodnutí řádně zabývala a svůj závěr rovněž objasnila. Závěr žalovaného však nevyzněl ve prospěch žalobce.

Vzhledem k tomu, že žaloba není důvodná, postupoval soud podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. a žalobu zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch, žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 9. března 2015

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová